

Besramna klimatska propaganda WHO-a i The Lancet-a

Ovog tjedna, WHO nas (CLINTEL) je ponovno pokušao besmisleno prestrašiti panikom o klimatskim promjenama. Navodno predstavljaju katastrofalnu prijetnju javnom zdravlju. Ove se tvrdnje lako opovrgavaju i postavljaju pitanje što je pravi program WHO-a, kaže Marcel Crok.

“Utjecaj klimatskih promjena ogroman je ... toliko golem da se zaista ne može pobjeći od njega.” [Prema](#) Ernu Kuipersu, bivšem nizozemskom ministru zdravstva, socijalne skrbi i sporta, koji je ovoga tjedna govorio u svojstvu člana posebnog povjerenstva osnovanog pri Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO). [U akcijskom planu to povjerenstvo navodi da se klimatske promjene u Europi moraju tretirati kao međunarodna javnozdravstvena izvanredna situacija.](#)

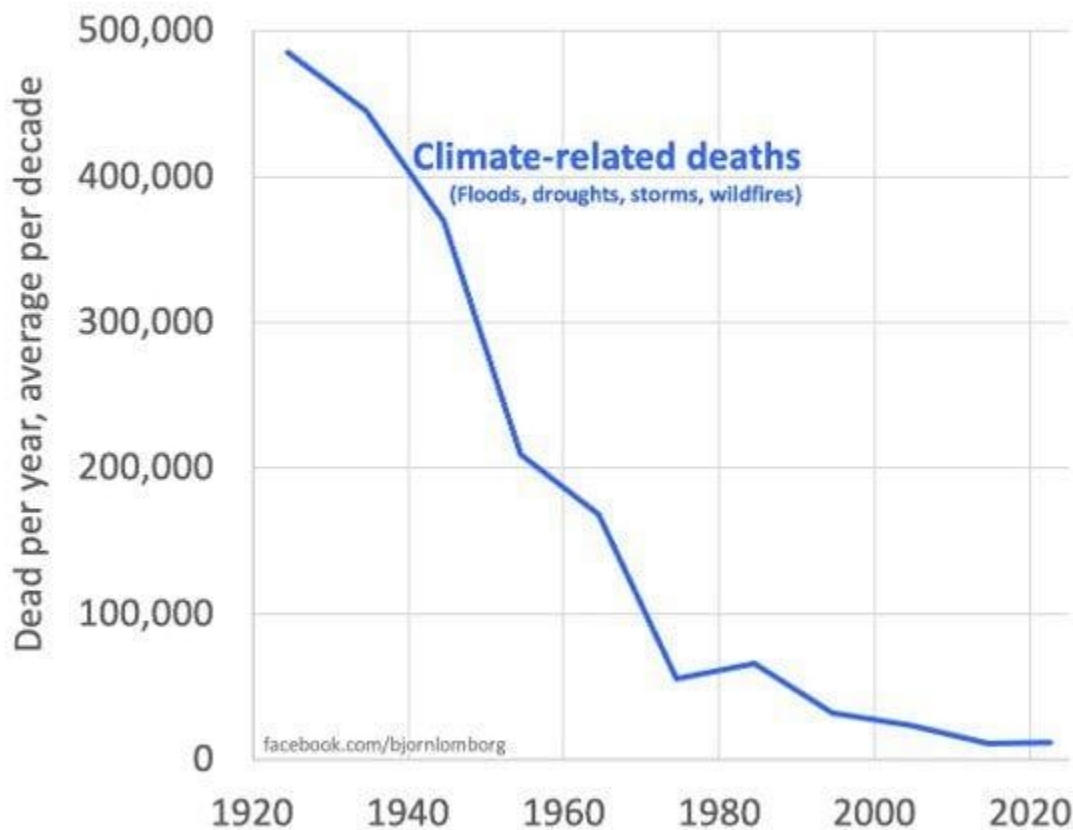
Ovo nije prvi put da je WHO oglasio uzbunu zbog klimatskih promjena. U prosincu 2024. dr. Tedros, glavni direktor WHO-a, [izjavio je](#) na raspravi pred Međunarodnim sudom pravde [da su klimatske promjene, u biti, zdravstvena kriza.](#) Od 2023. WHO ima [web-stranicu](#) o klimatskim promjenama koja počinje: „Klimatske promjene izravno pridonose humanitarnim krizama zbog toplinskih valova, šumskih požara, poplava, tropskih oluja i uragana, a one rastu u razmjeru, učestalosti i intenzitetu.” Usredotočenost WHO-a na klimatske promjene porasla je od pandemije COVID-19. Zdravlje se koristi kako bi se naglasila hitnost klimatskih promjena.

Smrti zbog ekstremnih vremenskih uvjeta

Katastrofalno zdravstveno stanje, hitne situacije—svi ti pojmovi upućuju na to da je čovječanstvo—u ovom slučaju, kao posljedica klimatskih promjena—usred goleme krize koja rezultira milijunima smrtnih slučajeva. Međutim, WHO ne prikazuje grafikon koji prikazuje smrtno slučajevne zbog ekstremnih vremenskih uvjeta. Ti su smrtni slučajevi pali za više od 97 posto od 1920. godine. Već sam pokazao [taj grafikon](#) danskog ekonomista za okoliš Bjørna Lomborga u [prethodnom članku za Indepen](#) i vjerojatno ću to učiniti ponovno. Jednostavno je to najvažniji grafikon za stavljanje rasprave o klimi u pravi kontekst.

Climate-related Deaths: 1920-2025

Deaths have declined 97.5% because richer, smarter, and more resilient societies reduce disaster deaths. This swamps any potential climate signal

OFDA/CRED International Disaster Database Jan 1, 2026, <https://public.emdat.be>, deaths averaged over decades 1920-29, 1930-1939, ..., 2010-2019 placed at decadal midpoints (1924.5, 1934.5 etc), with average data for 2020-25 placed at 2022.5. Update of Fig. 17 from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162520304157>.

Oko 1920. prosječno je gotovo pola milijuna ljudi umiralo svake godine od uragana, poplava i—posebno—od suša koje su dovodile do neuspjeha usjeva i gladi. Danas su smrtni slučajevi zbog ekstremnih vremenskih uvjeta iznimno rijetki.

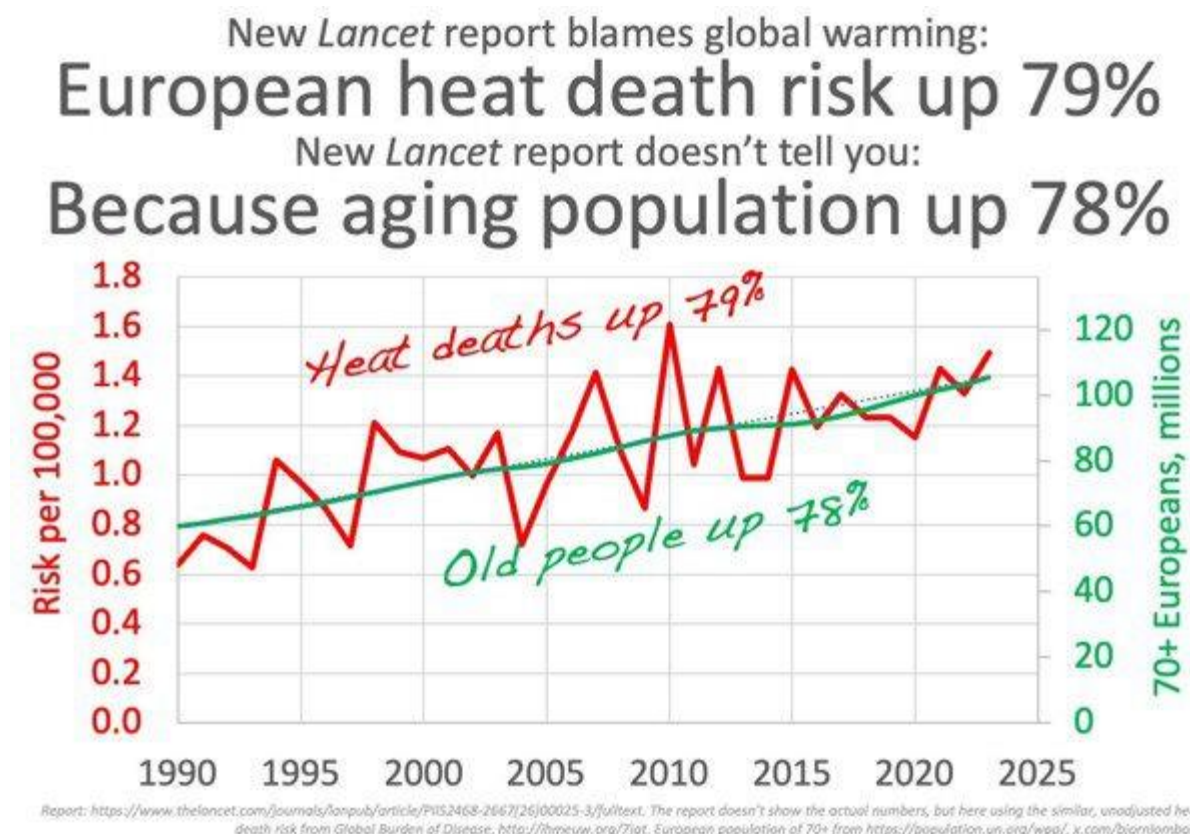
To je uglavnom zbog blagostanja, bolje infrastrukture, ranih upozorenja, navodnjavanja, klimatizacije i upravljanja katastrofama—odnosno: prilagodba funkcionira.

Uzmite također u obzir da se svjetska populacija u tom razdoblju povećala s dva na osam milijardi ljudi. Što se tiče rizika, vjerojatnost da ćete umrijeti zbog ekstremnih

vremenskih uvjeta time je pala još izrazitije—za 99,4 posto. Svaka smrt uzrokovana prirodnim katastrofama je tragična, ali neka stvari ipak stavimo u kontekst. Šansa da poginete u prometnoj nesreći danas je oko sto puta veća.

Smrti povezane s vrućinom

Svjetska zdravstvena organizacija uopće ne dijeli takvo stajalište. Naprotiv, WHO djeluje kao da je čovječanstvo više nego ikad ranjivije na ekstremne vremenske uvjete, usredotočujući se ponajprije na smrtne slučajeve povezane s vrućinom. Prema dokumentu WHO-a, sve veći broj ljudi u Europi umire od ekstremne vrućine. WHO se poziva na temeljni znanstveni rad koji je [objavljen](#) u travnju u medicinskom časopisu *The Lancet*. Na prvi pogled riječ je o impresivnom radu, koji su napisali desetci znanstvenika, uključujući mnoge profesore. Međutim, isti Bjørn Lomborg sa grafa ispod razmontirao je novi studij [na društvenim mrežama](#), čak ga nazivajući “udžbenička obmana klime” i “očita neiskrenost.” **Prema njemu, porast smrtnosti povezanih s vrućinom koji su uočili istraživači časopisa The Lancet gotovo je u cijelosti moguće pripisati starenju stanovništva u Europi. Starije osobe osjetljivije su na vrućinu, pa više starijih osoba znači više smrtnih slučajeva povezanih s toplinom, čak i ako temperature ostanu iste.**

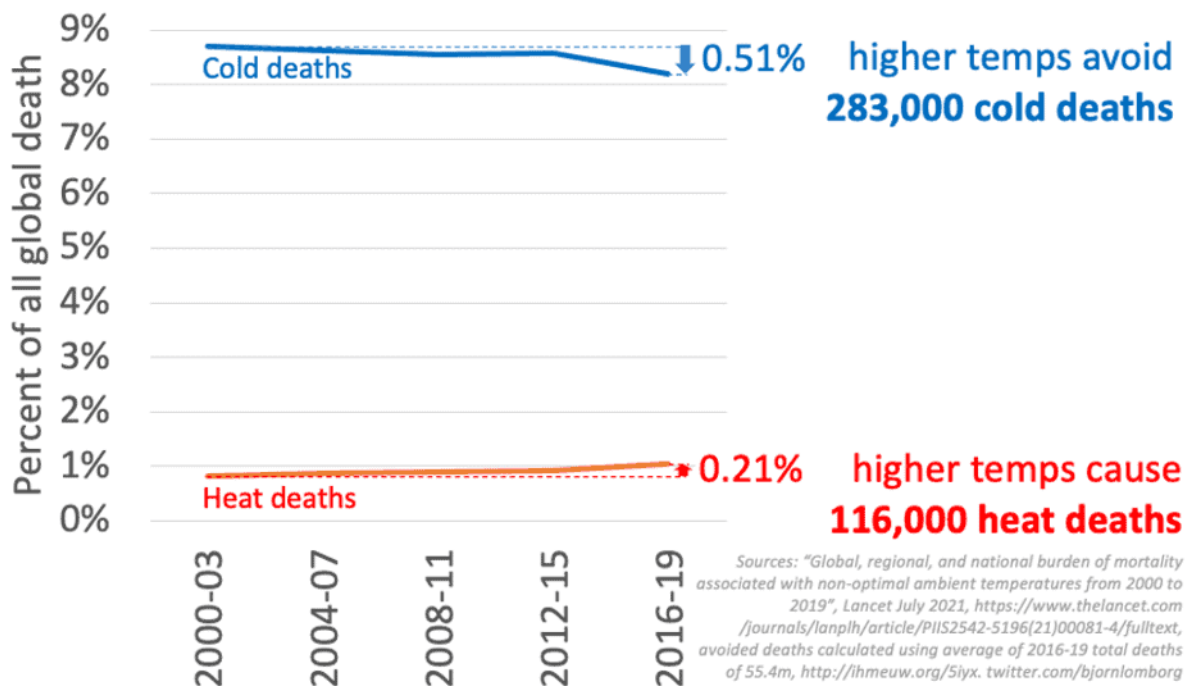
Prema Lomborgu, *The Lancet* već godinama primjenjuje tu strategiju. Godine 2021. [Lomborg je poslao pismo](#) o tome *The Lancet-u*, ali čini se da je to prošlo bez odjeka. Činjenica da se radi o namjernoj obmani dodatno je potkrijepljena izostavljanjem drugih ključnih informacija o ekstremnim temperaturama: **daleko više ljudi diljem svijeta—uključujući Europu—umire od ekstremne hladnoće, nego od ekstremne vrućine.**

Rad iz 2021. u ničemu drugome osim *The Lancet-u* iznosi to važno opažanje. Prema tom radu, otprilike 5 milijuna ljudi diljem svijeta svake godine umire zbog neoptimalnih temperatura (ne manje od preko 9 posto svih smrti). Međutim, oko 4,6 milijuna od toga povezano je s hladnoćom, a ne s vrućinom! **Omjer smrtnih slučajeva povezanih s hladnoćom i onih povezanih s vrućinom u svijetu iznosi gotovo 10 prema 1.**

Usput, postoje značajne regionalne razlike. U Europi i Latinskoj Americi omjer je 4:1. U Africi je, iznenađujuće, taj omjer čak 46:1. **Dakle, u Africi je hladnoća višestruko opasnija od vrućine.**

Imajte na umu da su to statističke vježbe. Naravno, ne radi se o tome da smrtnice osoba koje su umrle, sadrže „smrt uslijed topline” ili „smrt uslijed hladnoće”. **To su epidemiološke procjene o tome kako su toplina i hladnoća mogle pridonijeti smrtnim slučajevima, ponajprije kod većinom starijih i već ranjivih osoba.**

Lomborg redovito ističe da će zagrijavanje svijeta biti korisno. Bit će više smrtnih slučajeva povezanih s toplinom, ali to se nadoknađuje znatno većim padom smrtnih slučajeva povezanih s hladnoćom:

Izvor: [Lomborg](#)

WHO-ov dokument nigdje ne spominje smrtno slučajevima povezane s hladnoćom. No temeljni rad u časopisu *The Lancet* ipak pokušava iznijeti pomalo prisiljen argument da će smrtni slučajevi povezani s toplinom s vremenom premašiti one povezane s hladnoćom. To je vrlo malo vjerojatno kada pogledate graf iznad. Također uzmite u obzir, da kako raste blagostanje, postaje relativno lako zaštititi se i od hladnoće i od topline. Podaci iz Afrike jasno pokazuju da se radi ponajprije o pitanju siromaštva, i da je za siromašne, hladnoća stoga višestruko opasnija i smrtonosnija od topline.

Ne vidi se često da Lomborg spekulira o tome zašto se WHO upušta u tako bezobraznu klimatsku propagandu. To rade drugi istraživači. Prije dvije godine švedski istraživač [Jacob Nordangård](#) govorio je u Clintelu. Kao akademik provodi opsežna istraživanja o ulozi UN-a i Svjetskog gospodarskog foruma, te je napisao opsežnu disertaciju o ulozi Rockefellera, među ostalim, u međunarodnoj klimatskoj agendi.

U članku "[Who made WHO? One World, One Health, One Leader](#)" opisuje kako WHO (putem programa One Health) povezuje zdravlje, klimu, životinje i ekosustave. **Time se stvara sveobuhvatan okvir u kojem se klimatske promjene izjednačavaju sa zdravstvenom krizom, što je namijenjeno tome da se međunarodnim organizacijama poput WHO-a i UN-a općenito dodijeli više moći.**

Ovaj je članak izvorno objavljen na nizozemskom na [Indepen.eu](#) 22. svibnja 2026.

Clintel/ICSF predavanje: Pseudoznanost za pripisivanja ekstremnim vremenskim uvjetima

Znanost pripisivanja koristi se za opravdavanje tužbi i medijskih narativa o klimatskoj katastrofi, a ne za unapređenje znanstvenog razumijevanja, rekao je Ralph Alexander u svom nedavnom predavanju za Clintel/ICSF.

Clintel Foundation 24 May 2026.

Na svom izlaganju za ICSF/Clintel, umirovljeni fizičar i autor Ralph B. Alexander tvrdio je da je rastuće područje "pripisivanja ekstremnih događaja" znanstveno slabo i politički motivirano. Alexander je autor nedavne publikacije GWPF-a "[Iskrivljena znanost: manjkava logika pripisivanja ekstremnih događaja](#)". Diplomirao je doktorat iz fizike na Sveučilištu Oxford i bio je istraživač u vodećim laboratorijima u Europi i Australiji.

Prevara

Alexander se usmjerio na studije koje pokušavaju povezati pojedinačne vremenske katastrofe—poput poplava, toplinskih valova, uragana i šumskih požara—s klimatskim promjenama uzrokovanim ljudskim djelovanjem. Prema Alexanderu, te studije povećavaju ulogu emisija stakleničkih plinova i stvaraju obmanjujuću javnu percepciju da su ekstremne vremenske prilike sve češće i sve ozbiljnije. Počeo je tvrdnjom da je to područje “prevara zvana vremensko pripisivanje ekstremnih događaja”, te je ustvrdio da je mnogim takvim studijama cilj više pravni i politički, nego objektivna znanost.

Glavna tema izlaganja bila je Alexanderova **tvrdnja da opaženi dugoročni podaci ne podupiru tvrdnje o pogoršanju ekstremnih vremenskih pojava. Prezentirao je niz grafova i povijesnih primjera koji su pokazivali malo ili nikakvo uzlazno kretanje toplinskih valova, suša, poplava, uragana, tornada ili šumskih požara.**

Govoreći o toplinskim valovima u Sjedinjenim Državama, rekao je: „nema sumnje da, ako postoji ikakav trend, on je silazni.” Istaknuo je izrazito vruća razdoblja iz 1930-ih u Sjedinjenim Državama i argumentirao da ih novija desetljeća nisu premašila.

Iznio je slične tvrdnje o sušama u Kaliforniji i Europi, poplavama u Njemačkoj, atlantskim uraganima, pacifičkim tajfunima, tornadima u Sjedinjenim Državama, te globalnoj aktivnosti šumskih požara, ponavljajući da povijesni zapis ne pokazuje statistički značajno povećanje ekstremnih vremenskih događaja.

IPCC

Alexander je također kritizirao promjenjivi stav Međuvladinog panela o klimatskim promjenama. Tvrdio je da su ranija izvješća IPCC-a bila relativno oprezna u pripisivanju ekstremnih vremenskih pojava utjecaju ljudi, ali da se organizacija u svom šestom procjenjenom izvješću iz 2021. godine pomaknula prema snažnijim tvrdnjama o pripisivanju.

Održavao da taj pomak nije opravdan dokazima i proturječio je opaženim trendovima koje je upravo iznio. Prema njegovim riječima, „cijela osnova za pripisivanje ekstremnih vremenskih događaja zapravo je u tome da ne postoji nikakva osnova.” Značajan dio izlaganja bio je usmjeren na klimatske modele, koje je Alexander opisao kao nepouzdan temelje za studije pripisivanja. **Tvrdio je da mnogi modeli precjenjuju trendove zagrijavanja, ne uspijevaju reproducirati važne atmosferske i oceanske obrasce, te ne mogu točno rekonstruirati prošle klime.**

Istaknuo je, kako je smatrao, veliku manu: nemogućnost klimatskih modela da “hindcast” ranije klimatske uvjete točno predvidi. Budući da studije pripisivanja uspoređuju današnje vremenske prilike s hipotetskim predindustrijskim klimama, tvrdio je da nesigurnost u rekonstrukciji tih ranijih klima potkopava zaključke istraživanja pripisivanja. Naveo je nesklad između projekcija modela i opaženih stopa zagrijavanja, kao i nemogućnost modela da reproduciraju određene atmosferske značajke, poput predviđenog tropskog “hot spota”.

Studije slučaja

Zatim je izlaganje prešlo na detaljne studije slučaja. Jedna se odnosila na toplinski val 2024. u jugozapadnim dijelovima Sjedinjenih Američkih Država i Srednjoj Americi. Alexander je kritizirao studiju pripisivanja koja je zaključila da je događaj postao “35 puta vjerojatniji” zbog klimatskih promjena. Tvrdio je da se studija oslanjala na nepotpune temperaturne zapise, neizvjesne skupove podataka i klimatske modele koji imaju poznate slabosti. Naglasio je da kada se uključi neizvjesnost mjerenja, procijenjeno povećanje vjerojatnosti može drastično pasti. Tvrdio je da bi se događaj mogao odnositi samo na “2,6 do 3,2 puta veću vjerojatnost, nego u prošlosti, a ne 35 puta”.

Druga studija slučaja ispitala je razorne poplave u Teksasu 2025. Alexander je osporio tvrdnje da su klimatske promjene odigrale presudnu ulogu, navodeći da su se poplave u regiji povijesno događale, te da su čimbenici poput reljefa, trajanja oborina i obilježja slivnog riječnog bazena važniji od malih promjena u prosjecima oborina. Također je kritizirao referentna (bazna) razdoblja odabrana u studiji, rekavši da su ona pretjerano prikazala trendove zagrijavanja isključivanjem desetljeća hlađenja sredinom 20. stoljeća.

Posvetio je posebnu pozornost dvama irskim studijama pripisivanja koje su proveli istraživači sa Sveučilišta Maynooth. Jedna je studija zaključila da je irski toplinski val bio približno dva i pol puta vjerojatniji zbog klimatskih promjena, dok je druga povezala nedavne događaje poplava s povećanim vjerojatnostima oborina.

Alexander je tvrdio da se obje studije previše oslanjaju na neizvjesne klimatske modele, te da nisu na odgovarajući način uzimale u obzir neizvjesnost mjerenja. Pozivajući se na irski toplinski val, primijetio je da „toplinski val zapravo nije bio ništa posebno”, ističući da su zabilježene temperature bile ispod povijesnih nacionalnih zabilježbi i unutar, kako je smatrao, uobičajene varijabilnosti.

Sporovi

Pred kraj izlaganja Alexander je tvrdio da se pripisivanje ekstremnih događaja razvilo ponajprije kako bi se poduprle klimatske tužbe protiv tvrtki za fosilna goriva. Taj je trend povezao sa sastancima između aktivista i znanstvenika iz 2012. godine koji su, prema njegovu mišljenju, nastojali oponašati pravne kampanje protiv duhana. Tvrdio je da se znanost o pripisivanju sve više upotrebljava za opravdavanje tužbi i medijskih narativa o klimatskoj katastrofi, a ne za napredovanje znanstvenog razumijevanja. **Također je okrivio današnje medije i digitalnu tehnologiju za pojačavanje javne percepcije pogoršanja vremenskih katastrofa, tvrdeći da pametni telefoni, satelitska opažanja i online vijesti danas samo čine događaje vidljivijima, nego u prošlosti.**

Klimatska katastrofa je otkazana – pljačka se nastavlja. Političari i mediji su suučesnici.

Michael Limburg

Date: 27 May 2026

20. svibnja 2026. AfD je zatražio tematsku raspravu u Bundestagu kako bi pokazao kako Bundestag reagira na povlačenje “scenarija katastrofe RCP 8.5”.

Medijsko izvještavanje nakon tematske rasprave AfD-a 20. svibnja 2026. bilo je vrlo suzdržano i uglavnom je slijedilo uobičajeni obrazac polarizacije. Stoga je bilo prilično ograničeno.

AfD je zatražio tu raspravu, jer IPCC/CMIP7 okvir više ne koristi ekstremni emisijski scenarij RCP 8.5 (ili SSP5-8.5) kao vjerodostojan scenarij najgoreg slučaja. Znanstvenici (uključujući Detlefa van Vuurena i dr., kao i Stefana Rahmstorfa iz Potsdamskog instituta za istraživanje utjecaja na klimu (PIK)) smatrali su ga nerealističnim – ponajviše zbog uspjeha obnovljivih izvora energije (što je potpuno netočno, vidi dijagram emisija i okvir ispod) i izmijenjenih obrazaca emisija. (Industrija bankrotira ili se preseljava.)

Stoga tema nije postala važnije uredničko pitanje, nego je dobila malo pozornosti u odjeljcima o znanosti i politici. Također nije izazvala veliki val uredničkih komentara, niti je nekoliko dana dominirala vijestima.

No navodni uspjeh “obnovljivih izvora” potpuno je udaljen od stvarnosti – kao i uvijek s etabliranim strankama:

Samo je oko 2,8% (solarni približno 1,3%, vjetar približno 1,5%) globalne primarne energije pretvoreno u električnu energiju iz energije vjetra i sunca 2024. godine.

Prema Statističkom pregledu svjetske energije Energy Institute-a za 2025. (nova metoda fizičkog sadržaja energije, koja mjeri stvarni energetska sadržaj):

- Vjetar:
1,5% (9,04 EJ)
- Sunce:
1,3% (7,72 EJ)
- Ukupno:
približno 2,8%

Što se točno dogodilo?

Srž rasprave: AfD (osobito Karsten Hilse) iskoristio je priliku da RCP 8.5 označi kao “horor scenarij” i “najveću prijevaru čovječanstva”, tvrdeći da se ona već godinama koristi za širenje panike i opravdavanje skupih mjera. Tražili su posljedice za političare, sudove (npr. odluku Saveznog ustavnog suda) i medije.

Druge parlamentarne skupine (CDU/CSU, SPD, Zeleni i Ljevica) vidjele su to prvenstveno kao dokaz učinkovitosti zaštite klime: Budući da su obnovljivi izvori bili toliko uspješni, najgori scenarij postao je nerealističan—stoga nema razloga za promjenu politike. (Pogledajte primjer Marka Helfricha, glasnogovornika CDU-a za klimu, na Epoch Timesu i Apollu, te okvir iznad.)

Ostali scenariji s izraženim zagrijavanjem (do približno 3–3,5 °C) ipak bi ostali. U gotovo praznom Bundestagu – tijekom rasprave u užarenoj atmosferi (vidi sliku iznad) – Karsten Hilse (AfD) rekao je da je RCP 8.5 “horor-scenarij koji nikada nije bio vjerodostojan,” koji je godinama služio za širenje panike, opravdavanje skupih mjera i koji je čak bio korišten za odluku Saveznog ustavnog suda 2021.

Govorio je o “kraju najveće obmane u ljudskoj povijesti” i zahtijevao posljedice za politiku, medije i sudove. CDU/CSU bi se trebala distancirati od “socijalista i komunista”.

Propast svijeta je otkazana. Molimo dalje širite: dosadašnje horor-scenarije Međuvladinog panela o klimatskim promjenama diskreditirali su njegovi vlastiti znanstvenici (u članku ih Europska geoznanstvena unija (van Vuuren i 43 druga) opisuje kao nevjerovatne ...

— Vahrenholt (@FritzVahrenholt) [13. svibnja 2026](#)

Kraj svijeta je otkazan. Molimo širite dalje: prethodne horor-scenarije Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) pobili su njegovi vlastiti znanstvenici (u članku Europske geoznanstvene unije (van Vuuren i još 43) opisuju se kao nevjerovatni ...

— Vahrenholt (@FritzVahrenholt) [13. svibnja 2026](#)

[Ključna izvješća medija](#)

- Süddeutsche Zeitung (SZ): Podrobno izvješće koje objašnjava znanstveno ažuriranje (RCP 8.5 više se ne smatra vjerojatnim). Naglašava da novi scenarij “i dalje izgleda mračno” i stavlja raspravu o AfD-u u kontekst Trampa i “pravljenja valova”. Tipično za SZ: znanstveno utemeljeno, ali s jasnim stavom protiv desne instrumentalizacije.
- Dokumentaciju koja je proizveo sam njemački Bundestag: Neutralan sažetak stajališta, koji pokazuje koliko je rasprava bila kontroverzna.

Annual CO₂ emissions

Carbon dioxide (CO₂) emissions from fossil fuels and industry¹. Land-use change emissions² are not included.

Data source: Global Carbon Budget (2025)

OurWorldinData.org/co2-and-greenhouse-gas-emissions | CC BY

1. Fossil CO₂ emissions This refers to the carbon dioxide released when burning fossil fuels or from certain industrial activities. Burning fossil fuels — coal, oil, and gas — produces CO₂ during transport (cars, trucks, planes), electricity generation, heating, and energy use in industry. This also includes flaring, which is the burning of extra gas during oil and gas extraction. Some industrial processes also release CO₂. This happens especially in cement and steel production, where chemical reactions (unrelated to burning fuel) produce carbon dioxide. These figures don't include CO₂ emissions from changes in land use, like deforestation or reforestation.

2. Land-use change emissions Land-use change emissions are the carbon dioxide (CO₂) released or removed when land use changes. They mostly come from deforestation, forest degradation, turning forests or other ecosystems into cropland or pasture, and draining peatlands. When vegetation is cleared or burned, the carbon stored in plants and soil is released as CO₂. Land-use change can also remove CO₂ from the atmosphere when vegetation grows back, for example, when forests regrow. This can lead to negative emissions in the data. In scientific and policy discussions, these emissions are sometimes grouped under the broader term "LULUCF" (land use, land-use change, and forestry). These estimates are uncertain because they depend on limited data and assumptions about land cover, how much carbon is stored in ecosystems, and how land is managed. They are separate from fossil CO₂ emissions from burning fossil fuels and certain industrial processes.

- taz / ljevičarski mediji: Naglasiti da je uklanjanje ekstremnog scenarija upravo uspjeh politike o klimi (vidi gore). AfD se prikazuje kao "agitator" protiv zaštite klime. Ne oglas "sve je u redu", nego "zraka nade zahvaljujući obnovljivima."
- Mediji bliski AfD-u / desnici (npr. preko AfD-ovih kanala, Telegrama itd.) : Veliko slavlje kao "kraj prijevare", zahtjev za ukidanjem CO₂ itd.
- Javne televizije (phoenix, ARD Mediathek): Bilo je prijenosa uživo i sažetaka rasprave, ali nije bilo opsežnog dodatnog praćenja.

- Samo alternativni mediji poput [Achguta](#), [Apolloa](#), [Tichys Einblick](#) ili [Nius](#) dali su toj temi dovoljno prostora.

Opći dojam

Glavni mediji nisu ignorirali taj problem, ali ga nisu ni senzacionalizirali, što bi bilo ključno s obzirom na prirodu teme. Umjesto toga, umanjivali su ga, nazivajući ga taktičkim potezom AfD-a i tretirajući ga kao znanstveno fino podešavanje, a ne kao promjenu igre za njemačku klimatsku politiku.

Mnogi izvještaji naglašavaju: “Nema razloga oglašavati sve jasno; i dalje su ozbiljne i druge opcije.” Tipično za jako politizirane teme u Njemačkoj: ljevičarski/glavni mediji to uokviruju kao “AfD pokušava diskreditirati zaštitu klime”, dok AfD to vidi kao dokaz višegodišnjeg pretjerivanja. Nije bilo veće buke – dva dana kasnije tema se već donekle stišala.

Ne možete biti otkazani!

U nedavnom intervjuu s Johnom Stosselom, istraživač klimatske politike Roger Pielke Jr. opisuje kako su ga Bijela kuća, Kongres i vlastito sveučilište profesionalno kaznili. Odbio je napustiti svoje stavove: „Ne možete biti otkazani.“

Clintel Foundation

Date: 21 May 2026.

Novi istraživač politike klime Roger Pielke Jr. nedavno je postigao svoj najveći uspjeh. Nakon duge i usamljene borbe, **IPCC je priznao da su najčešće korišteni klimatski scenariji nerealni** (vidi, na primjer, ovdje: [Roger Pielke Jr.: Ispravak za](#)

RCP 8.5 stigao je daleko prekasno i polako). Pielke je desetljećima neumorno isticao ovu važnu točku, ali je u praktičnom smislu bio izopćen zbog svojih stavova o promjeni klime.

U nedavnom intervjuu za John Stossel, Roger Pielke Jr. opisuje kako je profesionalno kažnjen unatoč tome što, kako tvrdi, zastupa stajališta koja su u potpunosti u skladu s mainstream znanosti o klimi. U videu se argumentira da je Pielke postao meta ne zato što je poricao promjenu klime, nego zato što je osporio pretjerane tvrdnje koje povezuju promjenu klime s ekstremnim vremenskim katastrofama (osim klimatskih scenarija, druga je tema u koju je Pielke duboko uključen).

Pielke opetovano ističe da prihvaća znanstveni konsenzus da staklenički plinovi zagrijavaju planet i da je promjena klime stvarna. Njegov je rad bio poštovan desetljećima, citiran od strane IPCC-a i hvaljen na međunarodnoj razini. **Međutim, nije se slagao s aktivistima i medijskim osobama koje su prikazivale svaku oluju, poplavu ili požar kao dokaz nadolazeće klimatske apokalipse.**

Prema Pielkeu, podaci nisu potkrijepili tvrdnje da su se uragani i druge katastrofe značajno češće ili intenzivnije događali izvan prirodne varijabilnosti.

Šteta

Istraživanje mu je bilo usredotočeno na gospodarsku štetu koju uzrokuju oluje. Tvrdio je da su rastući troškovi katastrofa najvećim dijelom objašnjeni rastom stanovništva, urbanim razvojem i povećanjem bogatstva u područjima koja su ugrožena.

Primjerice, uragan koji bi pogodio današnji Miami prirodno bi prouzročio mnogo veću štetu, nego slična oluja prije stoljeća, jer na putu takve oluje postoji neusporedivo više skupocjenih zgrada i infrastrukture.

Iako topliji oceani mogu pridonijeti snažnijim olujama, Pielke je rekao da je atmosfera previše složena da bi se svaki trend katastrofa izravno pripisivao klimatskim promjenama.

Kontroverza je eskalirala nakon što su ekološki aktivisti i progresivne organizacije odlučili istaknuti ekstremne vremenske uvjete kao središnje javno lice klimatskih promjena. Pielke kaže da ga je to stavilo "na krivu stranu", jer su njegovi nalazi otežavali tu naraciju.

Prisjeća se da je dobio upozorenja od kolega znanstvenika koji su mu govorili da se čak i točno istraživanje može "krivo protumačiti" kao umanjivanje klimatskih promjena. **Pielke kaže da je odbio izmijeniti svoje zaključke kako bi udovoljio političkim očekivanjima.**

Intervju opisuje kako su organizacije povezane s ekološkim pokretom potom na njega agresivno ciljale. Konkretno, ljevičarski think tank Center for American Progress i njegov medijski ogranak ThinkProgress navodno su objavili ponovljene napade u kojima ga optužuju za širenje dezinformacija i obmanjivanje javnosti. Pielke kaže da su kasnije procurile e-poruke otkrile rasprave koje su slavile napore da ga se "deplatformira". **Postao je javni neprijatelj u aktivističkim krugovima, unatoč oslanjanju na nalaze koji su bili uključeni i u izvješća IPCC-a.**

Obamina administracija

Situacija se pojačala nakon što je Pielke svjedočio pred Kongresom da dugoročni podaci o katastrofama ne pokazuju povećanja koja bi se mogla pripisati klimatskim promjenama. Nakon njegova svjedočenja, dužnosnici u Obaminoj administraciji javno su ga napali. Stossel ističe da je (savjetnik za znanost Baracka Obame), izdao opširan memoar u kojem je osobno kritizirao Pielkea i njegove izjave nazvao obmanjujućima, te izvan glavne struje. Pielke je to smatrao izvanrednim, jer je njegov rad bio izravno poduprt etabliranom znanstvenom literaturom.

Ubrzo nakon toga, članovi Kongresa zahtijevali su istrage o tome jesu li Pielke i drugi istraživači potajno primili novac od kompanija fosilnih goriva.

Iako istraga nije pronašla nikakve dokaze nepravilnog financiranja ni znanstvenog prijestupa, Pielke kaže da je sama optužba ozbiljno narušila njegov ugled. Pozivi za govore su nestali, medijska pozornost usmjerila se na optužbe umjesto na konačno oslobađanje, a sumnje su potrajale unatoč njegovoj vindikaciji.

Najbolnije posljedice, prema Pielkeu, došle su od njegova vlastitog sveučilišta. Nakon godina uspješnog istraživanja i milijuna dolara u bespovratnim sredstvima, kaže da je Sveučilište Colorado Boulder postupno ga marginaliziralo. Njegov istraživački centar zatvoren je, nastavne obveze postale su nepredvidive, administrativna podrška nestala, a na kraju je prebačen u malu kancelariju nabitu praznim registratorima. Kolege su, kako se izvještava, strahovale da bi ga javno branile, jer su se bojale da bi i same mogle postati mete.

Pielke opisuje to iskustvo kao sporu kampanju profesionalne izolacije, a ne kao izravno otpuštanje. Kaže da su sveučilišni upravitelji ignorirali opetovane pritužbe i nisu ponudili nikakvo smisljeno objašnjenje za svoje postupanje prema njemu. Kad je otišao u mirovinu nakon 24 godine staža, kaže da ga nitko iz vodstva sveučilišta nije kontaktirao.

Na kraju je Pielke napustio akademsku zajednicu i otišao u American Enterprise Institute, gdje kaže da sada uživa veću akademsku slobodu, nego tijekom svojih posljednjih godina na sveučilištu. Unatoč toj nevolji, tvrdi da ga zapravo nisu "otkazali", jer je i dalje javno govorio i odbio napustiti svoje stavove. **Intervju na kraju njegovu priču prikazuje kao upozorenje na ideološku usklađenost, politički pritisak i opasnosti kažnjavanja znanstvenika koji dovode u pitanje dominantne narative, čak i dok prihvaćaju temeljnu znanost.**

Preveo i pripremio: Gerber Zorislav